

Handläggare
Sofia Forsberg
Telefon: 08-50824836

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Motion om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla

Svar på remiss från Kommunstyrelsen (2017:54)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Anna Mattsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen behandlar en motion från Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Johanna Sjö, Lars Jilmstad, Lars Svärd, Andrea Ström, Bo Arkelsten, Joel Laurén, Kristina Lutz, Johan Nilsson, Christoffer Järkeborn, Jan Tigerström, Ole-Jörgen Persson och Christina Elffors Sjödin (samtliga M) gällande åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.

Förvaltningen ställer sig positiv till flera av motionsförfattarnas förslag så som att vidareutveckla och utvärdera arbetet med så kallade Sociala Insatsgrupper (SIG) samt att kartlägga omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck. Vad gäller andra förslag av motionsförfattarna så pågår redan ett arbete inom stadsdelsnämndsområdet.

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Bakgrund

Remissen ”Motion om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla” har överlämnats för remittering bland annat till samtliga stadsdelsnämnder i Stockholm stad. Remissen inkom till

Kommunstyrelsen 2 oktober 2017. Remisstiden löper fram till 16 februari 2018.

Ärendet

Motionsförfattarna yrkar på att kommunfullmäktige ska besluta om flera åtgärder för hur en högre trygghet kan uppnås för boende i Stockholm. De åtgärder som motionsförfattarna påkallar, och som också gäller Skärholmens stadsdelsnämnd och förvaltning är:

- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB i uppdrag att inrätta en trygghetsjour dit lokala handlare och stadsdelar kan vända sig för att tillfälligt öka närvaron av ordningsvakter vid behov.
- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och trafiknämnden i uppdrag att säkerställa att Stockholm ska mer aktivt arbeta med kameraövervakning av särskilt utsatta platser.
- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region i uppdrag att fram en handlingsplan från Stockholm stad med konkreta insatser och åtaganden för att trygga lokala handlares situation.
- Att ge trafiknämnden i uppdrag att genomföra en handlingsplan för hela Stockholm där trafik hinder som tyngre betongsuggor, blomsterarrangemang, farthinder med mera placeras ut för att säkra gång och cykel
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att säkra att arbetet med sociala insatsgrupper sker i alla stadsdelar samt att en utvärdering och ständig utveckling av arbetet fortgår för bästa möjliga effekt.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot våldsbejakande extremism.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot rekrytering till kriminella nätverk med avhoppare från kriminella grupperingar som en tydligt uttalad målgrupp för socialtjänsten i Stockholm stad.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att etablera Maria Ungdoms verksamhet över hela staden via lokala filialer, så kallade mini-marior.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att Stockholms stad regelbundet kartlägger hedersrelaterat förtryck och våld så att omfattningen blir tydlig.
- Att ge trafiknämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att återinföra nolltolerans mot klotter och avsluta arbetet med

lokala graffittiväggar. Efterlevnaden av 24-timmarsgarantin för klottersanering ska stärkas upp inom trafikkontoret och prioriteras ur ett trygghetsperspektiv.

- Att ge socialnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden i uppdrag att Stockholm stad inför och arbetar efter en nollvision mot olagliga boplatser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst i samråd med avdelningen för stadsutveckling och medborgarservice.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Arbetet med trygghet är en prioriterad fråga i staden och i stadsdelsnämndsområdet. I stadens trygghetssatsning finns tydliga uppdrag angivna för att vidta åtgärder i den fysiska miljön för att minska brott och öka tryggheten samt säkra trygghets- och säkerhetsperspektivet i stadsutvecklingsprocesserna. En trygghetskommission har bildats vars uppdrag bland annat är att presentera, analysera och kommunicera en samlad lägesbild avseende brott och upplevd trygghet i staden samt stödja förvaltningarna i särskilt angelägna trygghetsskapande åtgärder. Medel har också avsatts för detta arbete centralt i staden. Nedan beskriver förvaltningen några pågående och planerade trygghetsskapande åtgärder i Skärholmen samt synpunkter på motionsförfattarnas förslag som är relevanta för området.

Vad gäller motionsförfattarnas förslag om att inrätta en stadsövergripande trygghetsjour för handlare vill förvaltningen framhålla att lokala handlare bör inspireras och uppmuntras till att bilda företagarföreningar där sådana inte redan finns. Dessa lokala företagarföreningar kan också bidra till arbetet med att utveckla trivsamma centrummiljöer men också tillsammans vidta åtgärder vid behov för en trygg miljö. Förvaltningen arbetar tillsammans med polisen för att uppnå goda relationer med lokalbefolkningen för att nå hög effektivitet i arbetet med att bidra till ordningen i centrummiljöer. Forskning om balansen mellan kontakt och kontroll när det gäller arbete med ungdomar i utemiljöer är avgörande och central för framgångsrikt arbete. Ordningsvaktens uppdrag innehåller sällan en kontaktskapande dimension och skulle kunna ha motsatt effekt. Kommunens ansvar vilar på att arbeta preventivt och möjliggöra för barn och ungdomar att välja ett liv utan destruktivt beteende. Exempel på sådant arbete är t ex STIS stärkt tidigt stöd i samverkan, SIG, sociala insatsgrupper, stadsdelsmammorna,

fältarna, 127 - festivalen samt allt arbete som i övrigt pågår inom förskola, skola och socialtjänst.

Motionsförfattarna önskar ett utökat arbete med kameraövervakningar av utsatta områden i syfte att stärka tryggheten. Förvaltningen avser att under 2018 undersöka behoven av kameraövervakning i stadsdelen. Detta arbete kommer att ske tillsammans med polis, centrumägare och bostadsbolag.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har idag redan två områden där platssamverkan genomförs som kan liknas vid de s.k. BID:s som bl a finns i New York. Arbetet med platssamverkan sker tillsammans med deltagare från bostadsbolag, centrumägare, Storstockholms Lokaltrafik (SL), MTR (driver Stockholms tunnelbana och pendeltåg), Fryshuset, skolor och polis. Inom ramen för befintlig platssamverkan är stadsdelsförvaltningen ansvarig. Platssamverkan finns även med i förvaltningens samverkansöverenskommelse med polis och i det lokala utvecklingsprogrammet (LUP). BID:s kan som motionsförfattarna beskriver ske på olika nivåer där det i flera lyckade fall i New York innebär att fastighetsägare helt tagit över ansvaret för offentlig miljö i olika områden/kvarter. Övertagande av till exempel centrummiljöer av privata fastighetsägare i Skärholmens stadsdelsområden har dock inte lett till ökad trygghet.

Grannsamverkan är den form som polisen gärna ser som ett utvecklat område och som de anser är mest effektivt avseende bostadsinbrott men som också ökar den kollektiv förmåga som i sin tur ökar upplevelsen av trygghet. Tillsammans med bostadsbolagen och polisen bedriver förvaltningen ett arbete i syfte att uppmuntra och stärka grannsamverkan. Förvaltningens arbete med grannsamverkan finns även inskrivet i samverkansöverenskommelsen mellan polisen och stadsdelsförvaltningen. Huvudansvaret för arbetet med grannsamverkan åligger polisen.

Vad gäller motionsförfattarnas förslag om att upprätta en handlingsplan med konkreta insatser och åtgärder för att trygga handlarnas situation så har förvaltningen en plan för att under 2018 inkludera näringslivet i arbetet med platssamverkan genom de lokala företagarföreningarna.

Arbetet med att upprätta en handlingsplan för Stockholm för att öka trygghet är under utveckling och där förvaltningen ser den nyinrättade trygghetskommissionen som ett bra tillskott i denna utveckling. Här kan ytterligare möjligheter utvecklas och inrättas

för att till exempel olika typer av hinder placeras för att höja säkerheten på gång- och cykelvägar, där stadsdelsförvaltningarna och polisen blir viktiga samarbetspartners för att få ett lokalt perspektiv.

Motionsförfattarna önskar att samtliga stadsdelsförvaltningar inför arbetssättet Sociala insatsgrupper (SIG) samt att detta arbete utvecklas och utvärderas. Förvaltningen har sedan flera år ett pågående arbete med SIG och arbetar både med det yngre samt det äldre åldersspannet. Idag kan SIG erbjudas det yngre åldersspannet inom ramen för familjeteamet hos förvaltningens resursenhet och det äldre åldersspannet via mottagningsenheten. Under 2018 kommer arbetet med det yngre åldersspannet flyttas över till ungdomsteamet inom samma enhet. Förvaltningen avser söka projektmedel för att fortsätta arbetet med SIG 18-29 år under 2018. Förvaltningens erfarenhet är att SIG är ett verksamt arbetssätt för att ge stöd till personer som önskar lämna en kriminell livsstil. Förvaltningen ställer sig positiv till motionsförfattarnas förslag om att arbetet med SIG behöver fortsätta utvecklas och även utvärderas. Detta förslag går väl i linje med förvaltningens erfarenheter av målgruppen då denna är utmanande och ambivalent på många sätt. Under det gångna året har det framkommit behov av tydligare stadsövergripande direktiv för SIG exempelvis avseende dokumentation samt ett behov av tätare samarbete med polisen avseende så kallade avhoppare från kriminella gäng. Förvaltningen medverkar i det stadsövergripande nätverket där erfarenheter och kompetens utbyts.

Förvaltningen har en handlingsplan mot våldsbejakande extremism (VBE) vilken tydliggör rutiner och arbetssätt. Under 2018 behöver implementeringen av handlingsplanen fortsätta och rutinerna ytterligare tydliggöras. Förvaltningen har inrättat en styrgrupp kring arbetet med VBE och ser även att förvaltningens medarbetare behöver ytterligare fortbildning under 2018. Medarbetare har under hösten 2017 genomfört en grundläggande utbildning inom VBE arrangerad av Socialförvaltningen. Förvaltningen har ett väl fungerande samarbete med polis och SÄPO kring VBE och medverkar även i en stadsövergripande arbetsgrupp kring VBE. Förvaltningen ser utmaningar kring vilka möjliga insatser som bör erbjudas personer involverade i VBE, hur anhöriga kan stötta på bästa sätt, hur arbetet ska ske med återvändare som inte är krigsförbrytare och även gränsdragningsfrågor avseende vad som innefattas i socialtjänstens övergripande uppdrag.

Motionsförfattarna förordar att Maria Ungdoms etableras över hela staden genom så kallade mini-marior. Förvaltningen har idag ett gott samarbete med Maria Ungdom centralt. Vidare bedömer förvaltningen att de insatser som idag ges till unga personer med missbruk bland annat genom förvaltningens resursenhet är av god kvalitet och väl möter upp de behov som finns. Därtill har förvaltningens resursenhet en mycket god kännedom om lokala villkor för ungdomar i stadsdelsnämndsområdet.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionsförfattarnas förslag om regelbundna kartläggningar av hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att tydliggöra omfattningen samt informationsinsatser i skolorna inför skolloven i syfte att förhindra tvångsgifte. Skolan är en lämplig kanal för dessa informationsinsatser då de når samtliga elever utan att någon särskild elev blir utpekad. Viktigt är att informationsinsatsen förmedlar uppgifter om var den unge i riskzon kan vända sig för stöd och hjälp. Förvaltningen är därtill positiv till motionsförfattarnas förslag om att poliser får specialistkompetens kring hedersrelaterat våld. En specialisering skulle sannolikt medföra ett än bättre bemötande av utsatta samt en ökad möjlighet att fler utsatta kan identifieras.

Att inrätta nationella jourer för personer som är utsatta för hedersvåld ser förvaltningen ett behov av. Många som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck kan behöva flytta geografiskt då hotbilden är stark på hemorten och detta skulle förhoppningsvis kunna underlättas med nationella jourer. Att samla kompetens, erfarenhet och att ha hög tillgänglighet till kvalificerat och specialiserat stöd dygnet runt skulle sannolikt förbättra stödet för de personer som utsätts.

Vad gäller motionsförfattarnas förslag om att återinföra nolltolerans mot klotter och att avetablera lokala graffittiväggar är förvaltningens uppfattning att klottersanering bör ske skyndsamt. Förvaltningens ståndpunkt är att klotter kan likställas med skadegörelse och att klotter bidrar till otrygghet.

Förvaltningen bedriver i dagsläget ett strukturerat arbete avseende olovliga bosättningar. Arbetet med olovliga bosättningar är därtill prioriterat i förvaltningens samverkansöverenskommelse med polisen. Förvaltningens uppfattning är att arbetet mot olovliga bosättningar påverkas negativt av polisens möjlighet att prioritera dessa.

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Bilagor

1. Remissbrev inklusive bilagor